

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондаренко Н.В. Storytelling як комунікаційний тренд і всепредметний метод навчання. *Молодь і ринок*. 2019. №7 (147). С. 130-135.
2. Гамза А.В. Методична реалізація описової функції дієслова у процесі формування текстотворчих умінь. *Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Серія : Педагогічні науки*. 2016. № 3. С. 29-33.
3. Глазова О. Текстотвірний підхід у вивченні української мови. *Методичні діалоги*. 2013. № 7-8. С. 22-27.
4. Голуб Н.Б., Горошкіна О.М. Сторителінг на уроках української мови: до проблеми дидактичної номінації. *Вісник ГНПУ імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2021. Вип. 3. С. 97-103.
5. Державний стандарт початкової загальної освіти : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. №87. URL : <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novvi-derzhstandart-pochatkovoyi-osvitv-dokument/>
6. Карпалюк В.С. Формування текстотворчих умінь в учнів початкових класів. *Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / К-ПНУ ім. І. Огієнка; Кам'янець-Подільський : ПП Д.Г. Зволейко*. 2011. Вип. 7. С. 147-151.
7. Компаній О.В. Ефективні принципи навчання текстотворенню молодших школярів на уроках української мови. *Збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Херсон : Видавництво ХДУ, 2015. Вип. ІХVIII. С. 85-90.
8. Кравченко В. Реалізація методу storytelling у мовно-літературній освіті. *Теоретична і дидактична філологія. Серія : Педагогіка*. 2018. Вип. 28. С. 96-102.
9. Мироненко О.В., Чкан Л.О. Сторителінг як лінгводидактична інновація. *Science and education: problems, prospects and innovations Materials of the 6th International scientific and practical conference (March 3-5, 2021)*. CPN Publishing Group, Kyoto, Japan. 2021. P.416-418.
10. Побідаш І. Сторителінг: ознаки «гарної» історії. *Обрії друкарства*. 2019. №1. С. 144-150.

Борисовець Галина Миколаївна,
*студентка 1 курсу магістратури, педагогічного факультету,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Науковий керівник:
Сойко Інна Миколаївна,
*к. пед. наук, доцент кафедри педагогіки
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ІМЕННИКА НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Українська мова відіграє вирішальну роль у процесі навчання, виховання та розвитку особистості в школі. Уміння та навички з української мови, такі як

читання, запитання й відповіді, розповіді, перекази почутого та прочитаного, висловлювання думок усно та письмово, мають прямий вплив на успіхи у навчанні з усіх інших предметів, а також на загальний розвиток, культурний рівень та кругозір школяра.

Вивчення іменника в початковій школі привертало увагу багатьох дослідників. Цю проблему досліджували М. Білецька, М. Вашуленко, Є. Верещагін, І. Вихованець, та інші. Вони наголошували на труднощах, що можуть виникати у школярів під час вивчення граматичного матеріалу з розділу «Іменник». Однак, незважаючи на велику кількість методологічних та теоретичних розробок, проблема вивчення іменника у початковій школі залишається актуальною [1].

Мета роботи – дослідити особливості вивчення іменника на уроках української мови в НУШ.

У процесі початкового навчання української мови поглиблюються уявлення школярів про навколишній світ, розвивається їхнє образне і логічне мислення, здійснюється патріотичне, морально-етичне, естетичне виховання учнів. Ознайомлення з частинами мови розпочинається з вивчення іменника як найбільш уживаного учнями лексико-граматичного класу слів. Іменник – це перша частина мови, яку вживають у своєму мовленні діти.

Орієнтуючись на сучасну програму з української мови, яка запроваджується в Новій українській школі, особлива увага приділяється вивченню граматики, оскільки учні повинні оволодіти базовими поняттями та факторами української мови, такими як її структура, значення та практичні навички, ще з першого року навчання.

Важливість володіння українською мовою чітко відображається в ключових компетентностях, які учні мають опанувати на початковій стадії навчання. Оволодіння теоретичними та практичними знаннями української мови є важливою складовою, зокрема, вміння вільно володіти національною мовою, включаючи усне та письмове вираження власних думок та почуттів, зрозуміле пояснення фактів та почуттів патріотизму та любові до рідної мови, вміння читати та розуміти красу слова, розуміння ролі спілкування та культурного самовираження, а також активне використання рідної мови у різних сферах життя, включаючи повсякденне життя, освіту, соціальне та культурне життя [2].

Одним із важливих етапів у процесі вивчення української мови є ознайомлення з частинами мови, а саме з іменником. Найпоширеніше тлумачення поняття «Іменник» в українській мові звучить так: «Іменник – це повнозначна частина мови яка означає предмет і відповідає на питання хто? або що?» [3].

На сучасному етапі уроки української мови в Новій українській школі потребують такої організації діяльності, яка сприятиме розвитку індивідуальних здібностей та творчого мислення кожного учня, впровадженню інноваційних навчальних програм та гуманного підходу до дітей.

Навчання грамоти та української мови є важливим етапом в освітньому процесі дитини, який відіграє важливу роль у її подальшому навчанні. При

проведенні уроків із використанням правильних методичних прийомів не лише формуватимуться навички читання й письма, а й розвиватимуться компетентності, забезпечуючи готовність до продовження успішного навчання в основній школі. Кожний урок української мови присвячений вивченню іменника та його категорій, є складною, цілісною та динамічною системою змісту навчального матеріалу й організації роботи з ним, яка насамперед спрямовується на засвоєння матеріалу, зазначеного в темі уроку.

У вивченні іменників у Новій українській школі звертається увага на декілька основних аспектів:

– граматична правильність: учні повинні знати правила складання іменників у числі та відмінках, а також вміти використовувати їх у правильному контексті;

– семантична повнота: учні мають розуміти значення іменників, їх взаємозв'язки з іншими словами та як вони функціонують у реченні;

– контекстуальне розуміння: учні повинні розуміти, як іменники використовуються в конкретних ситуаціях та контекстах;

– використання у мовленні: учні мають вміти використовувати іменники в мовленні, створюючи зрозумілі та граматично правильні речення [2].

Вивчення іменника на уроках української мови базуються на використанні сучасних методик навчання, які сприяють розвитку мовленнєвих навичок та підвищенню рівня мовної культури учнів.

Вивчення іменника в початкових класах передбачає:

– формування граматичного поняття «іменник»;

– формування навичок правопису відмінкових закінчень іменників;

– збагачення словника учнів новими іменниками і розвиток навичок точного використання їх у мові.

Ці завдання розв'язуються не окремо, а у взаємозв'язку.

Однією з основних особливостей вивчення іменника є застосування інтегрованого підходу до вивчення мови. Учні вивчають іменник не тільки в окремій темі, але і в контексті різних мовних ситуацій, що допомагає зрозуміти сутність мовлення як цілісної системи, а також у зв'язку з іншими частинами мови, такими як прикметник, дієслово, прийменник та інші. Це дає змогу розуміти, як складаються слова і як вони функціонують у тексті.

Важливою складовою в Новій українській школі є використання інтерактивних методів навчання та різноманітних дидактичних матеріалів (дидактичні ігри, вправи, рольові ігри, тексти та інші методи). На уроках української мови під час вивчення іменника різноманітні граматичні ігри дають можливість у захоплюючій формі розвивати, збагачувати мову учнів, поглиблювати знання, закріплювати вивчений на уроках матеріал, запам'ятовувати норми і правила літературної вимови та письма. Наприклад, використання рольових ігор може допомогти учням зрозуміти значення іменників та їх вживання в реальних мовленнєвих ситуаціях.

Також використання інтерактивних методів дозволяють зробити процес навчання більш цікавим та ефективним. Суть інтерактивних підходів до навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умови

постійної, активної, позитивної взаємодії всіх учнів. Відбувається колективне, групове, індивідуальне навчання, навчання у співпраці. Крім того, вивчення іменника в НУШ спрямоване на розвиток критичного мислення учнів. Учні навчаються аналізувати тексти та розуміти їх зміст за допомогою іменників та інших мовних засобів [2].

Шкільний урок повинен бути цілеспрямованим процесом, який передбачає певну послідовність ознайомлення учнів із смисловим значенням і граматичними ознаками цієї частини мови, а також поступове ускладнення вправ, спрямованих на формування навичок точного вживання іменників у мовленні і правильне їх написання.

На уроці української мови, з метою сприяння вихованню та розвитку учнів, необхідно активно включати їх у навчально-пізнавальний процес. Це можна здійснити шляхом створення ситуацій, в яких учні матимуть можливість проявити свої знання та навички, а саме:

- висловлювати власну думку та користуватись здобутими знаннями;
- ставити запитання та з'ясовувати незрозуміле;
- давати поради;
- ділитися своїми знаннями з іншими;
- допомагати товаришам;
- спонукати до знаходження не одного рішення, а декількох.

Вивчення рідної мови у початкових класах створює значні можливості для соціального розвитку учнів. Особливо важливими є навички спільної роботи в парах та невеликих групах, які діти можуть здобути під час вивчення теми «Іменник» на уроках української мови. Окрім того, виховання самоповаги і поваги до інших, а також навичок оцінки та критичного мислення стають необхідними складовими цього процесу.

Таким чином, вивчення іменника на уроках української мови в Новій українській школі має важливе значення для формування граматичних навичок та розвитку мовленнєвої компетенції учнів. Вчителю необхідно використовувати інтерактивні методи та засоби навчання для забезпечення ефективного засвоєння знань учнями, а також забезпечувати можливості їх використання у різних ситуаціях та взаємодіях з іншими дітьми. Такий підхід дозволить створити оптимальні умови для навчання та розвитку дітей, які зможуть успішно використовувати свої знання в майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вашуленко М.С. Методика навчання української мови в початковій школі: Навчально– методичний посібник. Київ. Літера ЛТД, 2011. 364 с.
2. Державний стандарт початкової загальної освіти. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BFt>(дата звернення: 06.04.2023).
3. Фіцула М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. Київ. 2006. 352 с.